J.F. ODUNJO CONTEMPORARY YORUBA CORRESPONDENCE COURSE

FOR WRITERS

IN

YORUBA LANGUAGE

Powered By:

Society of Young Nigerian Writers

Wole Adedoyin

Examiner

Aims and Objectives of the Course

1. To Promote Yoruba Language
2. To contribute to the growth and development of Yoruba culture, traditions and religion.
3. To encourage Yoruba Language Writers, Yoruba Scholars and Yoruba Enthusiasts.
4. To give recognition, reward and award (RRA) to deserving Writers to serve as role models.
5. To highlight the Role of Yoruba Language, Culture and Traditions in the World.

SOCIETY OF YOUNG NIGERIAN WRITERS

For The Literary And Creative Development Of Nigerian Young Writers

Dedication

Dedicated to my affectionate Father, Prince Albert Aderemi Adedoyin for making me what I am today.

First Published 2012

Published by:

Press and Publications Department of SYNW

Copyright © 2012 – Press and Publications Department

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means of electronic, mechanical, photocopy, reading or otherwise without the prior written permission of Press and Publications Department of SYNW.

ABOUT THE SOCIETY

SOCIETY OF YOUNG NIGERIAN WRITERS is a literary organization based in Oyo State, Nigeria. It was established to promote literary and creative writings among youths in the country.

SOCIETY OF YOUNG NIGERIAN WRITERS is an international and local affiliate of the Association for the Study of Poets, Playwrights and Novelists lives and works and World of Poets and Literary Society.

Our thematic areas are creative writing, poetry, essay, drama, diary and short story writing. In a bid to effectively address some social issues like politics, corruption, bribery, child hawking, religion malpractices to mention but few. We use various creative writing means such as poetry, drama, short stories, diary, novels and other forms of literary and creative arts to express our opinions and different views.

IBEERE KINI

1a. Yato si ila kiko, daruko ila marun-un miran ti Yoruba fi n se ara loge

b. Ko orisi marun-un sile ati awon eya Yoruba marun-un otooto ti won ni ila naa.

c. Ko owe marun-un ti o ba ila kiko lo sile iwere.

2a. Pari owe yii

Adagba kola________________________________

Se alaye ni sokiidi ti eyi fi je ooto.

b. Se alaye lekun-un rere bi a se n kola fun eniyan ni ile Yoruba. Ma sai meduba:

i. Iru Ila ti a fe ko – Abe, Oju, Ara

ii. Eni ti a fe ko Ila fun

iii. Eni ti o fe ko Ila funni

iv. Akoko ti a fe ko ila

v. Awon ohun eelo Ila kiko

vi Eewo ti o ro mo on.

c. Jiroro lori Pataki ila kiko ati ipa ti awon oloola/onikola ko lawujo Yoruba.

3a. Ki ni idi re ti won maa n so pe ila kiko fidi mule pupo laarin awon Oyo Yoruba ju awon eya Yoruba miran lo?

b. Se ogbufo awon gbolohun wonyii

i. Newspapers are the mirrors of our Society

ii. He had been absent from school for the past three weeks.

iii.The office live in a decorated flat

iv. The gentle-man took an excuse to leave.

v. Community leaders were limited to a dinner party.

4a. Se Alaye oro lori iwulo ati anfaani awon ere idaraya?

b. Iru ere idaraya wo ni a maa n se fun awon omo owo ati irinse?

c. Ki ni o mo si eresupa? Se alaye kikun lori bi a se n se okan ninu won?

5a. Awon nkan wo lo n se akoba fun ere idaraya abinibi lode oni? Ki si ni awon akoba naa?

b. Daruko awon ere idaraya ti o wopo ni ile Yoruba. Se alaye lori okan ni kikun.

c. Yato si owo yiya, ko ona iran-ra-eni-lowo marun-un miran sile. Mu okan ninu won, ki o si se alaye re yekeyeke.

IBEERE KEJI

1a. Daruko merin lara ona ti Yoruba n gba ran ara won lowo?

b. Iru awon ise wo gan-an ni a n gba Ebese/Ibese fun ni ile Yoruba?

c. Se alaye kikun lori orisirisi ona ti Oba ati Baale ilu ngba be owe? Anfaani wo lo wa ninu owe bee?

2a. Daruko marun-un pelu alaye lori orisirisi ona ti a n gba ran ara eni lowo ninu ise agbe?

b. Ki ni iyato laarin Aaro, Ibese ati Owe? Anfaani wo lo wa ninu asa wonyii?

3a. Bi a ba so pe imura Obinrin pe perepere. Ki ni ohun ti a ri ki a to so bee?

b. Se alaye iwulo aso lekun-un rere

c. So oruko orisi irun marun-un ti awon obinrin maa n di.

4a. Se alaye leseese ire ati ibi ti ayipada ti o de ba asa oge sise laarin awon Yoruba lode oni ko wo inu asa won.

i. Oso ara

ii. Ewa ara

iii. Aso Okunrin

iv. Aso Obinrin

c. Se afiwe aso wiwi abinibi ati aso igbalode. Kini ire ati ibi ti a ri laarin awon aso wiwo wonyi?

5a. Daruko awon ohun eelo abinibi ati igbalode ti a fi n se Ipara. Se afiwe laarin awon ohun elo naa.

b. Daruko orisirisi ewu Ypruba ti o mo, ki o si se alaye okokan ninu won.

c. Kini idi ti o fir o pe aso Yoruba dara fun ile oloru ju aso Oyinbo lo.

d. Kini itumo owe yi ati idi tin won se ma n pa

“Bi o fe borokini I te

Ki o ji lo ile re lafe moju

Ki owo aso kilo fi sara

Ki o wo alumoni ti mbe l’ekan

IBEERE KETA

1a. So oruko marun-un ti awon Yoruba fun Olodunmare?

b. So nkan meta Pataki ti Yoruba gba pe Olohun nikan lohun fun eniyan?

c. Daruko awon omo mejeeje to gbeyin Oduduwa?

2a. Daruko awon eya Yorub a to tun gbese tele awon meje akoko

b. Awon omi Okunrin meloo lo wa ninu omo Okanbi? Daruko won ni tele-tele?

c. Bawo no won se te Oyo-Ile do?

3a. Awon ohun wo lo pa awon eya Yoruba po gegebi omo Iya kan naa?

b. Daruko ilu marun-un to gbajumo nile Yoruba lode-oni?

c. Se alaye lekun-un rere iyato ti o wa ninu ise agbe abalaye ati ise agbe igbalode?

d. Ko owe marun-un ti o je mo ise abinibi sile. Inu ise wo ni owe kookan ti jade?

4a. Daruko ise abinibi kan. Ki o si se alaye soki lori re. Ma sai menuba omo ekose, idile ti n se ise naa, asiko ti a le fi ko ise naa. Abajade ise naa ati igbominira lenu ise naa.

b. Iyato wo ni a le toka si laarin eko se ode oni ati aiye atijo? Eredii re ti yiyan ise ko fi wopo laarin awon Yoruba laye atijo?

c. Se alaye ni ekunrere lori ise abinibi ti won se ni idile yin. Ki ni isoro ati ireje to wa ninu ise naa.

5a. Ko aroko alariyanjiyan kan pelu akoto ti o ba igba mu ati ede ti o ji ire lori; ise agbe wulo ju ise Oluko.

b. Salaye soki lori iyato ti o wa laarin ewi ati oro geere

c. Kini iyato ati ijora ninu iwitunwi ati iforodara?

d. Kini Pataki asa abinibi ninu ewi apileko?

e. Salaye lekunrere lori eko ti a n ri ko ninu ewi apileko.

IBEERE KERIN

1a. Orogbo je ami ki oko ati iyawo le gbo ki won to ki won si darugbo. Ki ni ataare ati oyin duro fun?

b. Itunmo Obi ajoopa ni obi atata ti awo felefele ba lara. Ki ni eyi fi yato si obi Gbanja?

c. Se alaye ni kukuru idi ti oti oyinbo ati obi se je Pataki ninu idana iyawo.

2a. Ijohun, Owo Ibasoro? Ewo ni o je Pataki julo ninu awon mejeeji?

b. Kini a n pe ni idana ninu asa iyawo fife ni Ile Yoruba? Se iwadi ohun ti won fin se iru idana bee ni adugbo re.

c. Adehun Pataki ni igbeyawo je laarin awon ebi oko ati aya. Ki ni awon ohun ti awon ebi ni lati fie nu ba lati fihan pe won ni owo ninu igbeyawo naa? Kini okookan won si duro fun?

3a. Ni ode oni ti ko si ogun ati owo eru mo nje iwo ro pe o si dara ki awon eniyan wa maa ko ila oju fun omo won?

b. Se alaye idi Pataki ti ila ti won nko ni ilu tabi ninu ebi kan se yato si ti ilu tabi ebi miran?
c. Ki ni itumo awon oro wonyii: "Agan ti ko bi ri yio ti owo boo sun"

d. Awon ohun ti a fi n se eso si ara lehin aso ni igba atijo ni buje, ina, osun, laali, tiroo, kolo fifin ati ila kiko. So ohun ti o mo ni ikekuru nipa okookan won.

4a. E fi ila ge awon oro wonyii si iye ege oro ohun ti okookan won ni, Egbon, Bamgbade, Agidiasasa, Adamuorisa, Anfolaranmi, Orisafeyijimi, Gbangbabiekun, Oribamgbotemi, Olorunfeyirantimi, Agboojokiigbajokanti.

b. Iru awon wo ni a le fi awon eku wonyii ki?

i. E ku asehinde

ii. E ku ikun-ju

iii. E pele, Oluwa a pa saa da o

iv. E ku idele, eyin won a dara

v. E ku eti-igbo o

c. Se alaye ohun ti o le mu ki a ki eniyan pe “E ma ku atehinku o”?

d. Ninu awon oku ti a ri ka ninu eko yii, awon wo ni a le fi ki eni ti oko tabi aya re se alaisi?

5. Ki ni a npe ni adie irana?

b. Ki ni igbagbo awon Yoruba nipa awon abobaku?

c. Ki ni idi ti awon Yoruba fi maa n wo aso daradara fun oku?

IBEERE KARUN

1a. Awon agba so pe omo kansoso ni Oduduwa bi, oruko re si ni Okanbi. Sugbon Okanbi naa bi omo meje-Obinrin meji ati Okunrin marun. Ko oruko awon ti o mo ninu awon omo naa sile ati ilu ti won joba le lori.

b. Oruko abigbeyin Okanbi ni Oranyan. So ohun ti o mo nipa Oba naa ati Ilu ti o tedo.

c. kini itunmo Opa Oranmiyan ti a n ri ni Ile-Ife, ki ni a si gbo pe ona naa duro fun?

2a. Gbogbo awon Oba Pataki Ile Yoruba ni won maa n so pe lati Ife ni awon ti wa. Ki ni eyi se ri bee?

b. Ko oruko ti Yoruba npe awon eyo nomuba wonyii: i. 420 ii. 380 iii. 440 iv. 360 v. 460 vi. 340 vii. 480 viii. 320.

3. Fi ami ohun oro ti o ye si ori oro kookan ni isale yi ki o le ni itumo ti a fi si egbe re. Se e sinu iwe ikowe re

Agon: Kokoro ti o n ta eni ni eyi

Agbon: A n fi eyi ko isu si

Agbon: Orisi eso kan ni eyi

Agbon: Pari isale enu ni eyi

Oro: Eso jije ni eyi

Oro: Imo ti o npa enia

Oro: Oruko mole kan ni eyi
Oro: Oruko ilu kan ni agbegbe Ilorin

4a. Ni igba atijo oko ati aya le ma mo ara won titi ojo igbeyawo. Ki ni eyi se maa nri bee? Nje iwo ro pe asa naa dara?

b. Ni igba atijo bi iyawo enikan ba tip o to ni ola re yio fi po to, nitoripe awon aya re yio maa lo ba a ko ire oko re. Sugbon ni ode oni, a ni owe kan ti o so pe "A-ti-gbeyawo ko to o pon, owo obe l'o soro"

c. Se alaye bi owe naa se je otito ni igba tiwa yii.

5a. Ki ni awon Yoruba maa n difa fun nigbati awon odo meji ba ngbero lati fe ara won?

b. Se alaye owe yi:

“Bi aya ba mo oju oko tan ti alarina a yeba.

c. Se alaye ohun ti o mo nipa alarina ati ise ti won maa n se.

d. Ki ni awon ohun meta ti o je Pataki ninu eto iyawo fife ni ile Yoruba?

e. Ki ni eto Iyawo fife ni igba atijo fi yato si ti akoko yi?

f. Orisi awon arun wo ni o le je idina fun omokunrin kan lati fe eni to o ni ero lati fe?